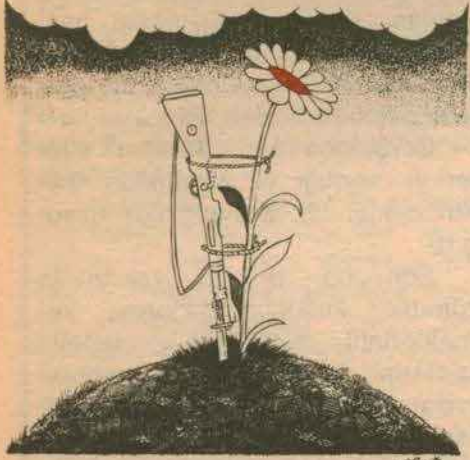

KADINLARIN SESİ

eşitlik toplumsal ilerleme ve barış için

EYLÜL 1978 yıl:4 38-17

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ KUTLU OLSUN

Savaşlar yapıldı asırlar boyunca. O savaşlar ki ulusları yoketti. O savaşlar ki bebeleri ağlamaya doyamadan, gülmeyi öğrenemeden sildi götürdü yeryüzünden. Yeryüzünde ezenler, ezilenler olduğundan beri sürüyor savaşlar.

20 yüzyılın başında kâr avcıları ilk dünya savaşını başlattılar. Amaç: Dünyayı yeniden paylaşmak, insanları birbirine kırdırmak. Su içercesine kan içti topraklar. Kâr avcıları şarap yerine insan kanı ictiler. Yeni planlar yapıldı insanları yok etmek için. Savaş: İnsanlığın yüz karası. Savas: İnsanları yutan ve doymayan kocaman bir canavar.

1 Eylül 1939: Faşizm dünyaya yerleşmek istiyor. Emeğin ülkesi, barışın savunucusu, halkların gözbebeği Sovyetler Birliğine saldırıyor. Bu savaşta milyonlar öldü, faşizmi mezara gömmek için. Savaş bitmek üzereyken kanlı eller Hiroşima ve Nagazaki'ye uzandı. Atom Bombası kavurdu, düştüğü yerdeki insanları, hayvanları, elle tutulacak, tutulmayacak herşeyi. Hiroşima'da ilk gün seksenbin olan ölü sayısı, birkaç gün içinde ikiyüzbine yükseldi. Onbinlerce insan da yaralı ve sakat.

Savas canavarını susturmak ancak barıs güçlerinin birleşmesiyle mümkündü.

Yıl 1950: Dünyanın dört bir yanından gelen barışseverler Varşova'da toplandı. Savaşlar protesto edildi, silahların susması istendi. İkinci Dünya Savaşının başlangıç tarihi olan 1 Eylül, **«DÜNYA BARIŞ GÜNÜ»** olarak kabul edildi.

O günden bugüne dünya barış güçleri daha da gelişti. Barış hareketi hergün yeni kazanımlar elde ediyor. Uluslararası yumuşama sürecini daha ileri götürme dünya barışını güçlendirme ve silahsızlanma eylemleri hızlanıyor. Dünyada işçi sınıfı ve köylülerden başka bilim adamları, aydınlar, küçük ve orta üreticiler, başka başka inançlara sahip din adamları ve çeşitli mesleklerden pekçok insan da barış savaşımına omuz veriyor.

Bu gelişme kâr avcılarını ürkütüyor. Onlar, barış güçlerini, geriletmek için şimdi yeni bir silah buldular: **Nötron Bombası.** Tertemiz bir bombacık. Ortalığı yakmıyor, yıkmıyor. Sadece canlıları yok ediyor.

Ama dünya barış güçleri Nötron'un kullanılmasına izin vermeyecekler. Bu kitle kırım silahının yasaklanması için dünya çapında verilen savaşım hergün biraz daha hız kazanıyor. Ülkemiz insanları da Türkiye Barış Derneği öncülüğünde bu savaşıma canla basla katılıyorlar.

İKD'de Dünya Barış Güçlerinin her eylemini Türkiyeli analar, emekçi kadınlar olarak destekliyor. Ve kadınlarımızı barış savaşımına çekmeyi kendine görev biliyor.

Emekçi kadınlarımız bu yıl da 1 Eylül Dünya Barış gününde tüm barış güçleriyle birlikte istemlerini haykıracak onların yanında olacak.

Şeker bayramınız kutlu olsun.

ÇOCUKLARA VE TÜM İNSANLIĞA SAVAŞTAN UZAK VE MUTLU BIR YAŞAM, KONUT, İŞ, İYİ BESLENME, OKUL, HASTAHANE, KREŞ VE YARINLARINA GÜVEN KAZANDIRMAK İÇİN

silahlanmaya hayır !

BAŞYAZI

TOPLUMSAL ANLAŞMA KİMİN YARARINA?

Temmuz ayında Hükümetle Türk-İş arasında bir anlaşma imzalandı. Toplumsal anlaşma denen bu anlaşmayı imzalamakla Türk-İş sınıf uzlaşmacısı tavrını bir kez daha ortaya koydu. Para babalarını savunduğunu açıkça gösterdi.

Toplumsal anlaşma işçi sınıfının çıkarlarına ters düşmektedir. Bu nedenle DİSK bağımsız sendikalardan bazıları ve Türk-İş'e bağlı birçok sendika karşı çıkmışlardır.

Toplumsal anlaşma kamuya ait işyerlerinde çalışan 500.000 işçiyi kapsamaktadır. Anlaşmada işçilerin 'aşırı' görülen ücret artışı istekleri ve sosyal hakları sözde ülke yararına düzenlenmektedir. İşten çıkarmaları zorlaştırmak için İş Kanununda değişiklik yapılmak istenmektedir. İşçilerin yönetime katılacağı söylenmektedir. Tüm bunların ardındaki asıl amaç ise ücretleri dondurmaktır.

Örneğin, fiyatlar ne kadar artıyorsa, ücretler de aynı oranda artacaktır deniliyor. Buna göre bugün bir işçi ailesi ayda yarım kilo et alabiliyorsa, toplu sözleşmeden sonra yine yarım kilo et alabilecektir. Yani hep aynı düzeyde yaşayacaktır. Ücret artışları asla işçiye, ailesine, çocuklarına bugünküden biraz daha iyi bir yaşam sağlayamayacaktır. Bu açıkça ücretlerin dondurulması demektir.

Fiyatların arttığı oranda ücretlerin artırılması işçilerimizin ekonomik mücadelesini de engellemektedir. Toplu sözleşme dönemlerinde daha iyi yaşamak için, daha iyi sosyal haklar

devamı 3. sayfada

8 EYLÜL DÜNYA OKUMA YAZMA GÜNÜ

Dünyanın nüfusu 4 milyardır. Okuma yazması olmıyan erişkinlerin sayısı ise 800 milyondur. Yani dünyada yaşıyan erişkin insanların 5 tanesinden biri okuyamamakta ve yazamamaktadır. Ve bunların % 70'den fazlası kadındır.

Ya çocuklarımız?

Dünyada çocukluk çağında olup da okula gidemiyen çocukların sayısı da 250 milyondur.

Nerede yaşıyor bu çocuklar ve kadınlar?

Bu çocuklar ve kadınların büyük çoğunluğu geri bırakılmış Asya, Afrika ve Güney Amerika ülkeleri ile kapitalist ülkelerde yaşıyor.

1928'de Türkiye'de harf devrimiyle birlikte, okuma-yazma seferberliği başlatılmıştı. Oysa bugün Türkiye'de kadınların % 60'ı okuma yazma bilmiyor. Birkaç milyon çocuğumuz da okul çağında oldukları halde okula gidemiyor. Bizi geleceğe bağlıyan çocuklarımızı yarınlara yeterli bir şekilde hazırlıyamıyoruz. Yaşam yükünün yarısını taşıyan kadınlarımızın okuyup ve yazıp doğruları anlamalarını ve toplumsal yaşama katılmalarını sağlıyamıyoruz. Kadınlar horlanıyor, aşağılanıyor; yasaları bilemedikleri için haklarını koruyamıyor; emeklerinin karşılığını alamıyor ve ömür boyu o eziklik içinde insan olmanın nimetlerini bilemeden göçüp gidiyor. Çocuklarımız eğitimsiz büyüyor, işsiz kalıyor, suç işliyor çünkü köylerinde okul yok, öğretmen yok, fakat aile ve yobaz çevrelerin baskısı var. Kızlar okul olsa bile okula yollanmıyor. Nasılsa bilgiyi kullanmıyacak diyerek evlerde hapsediliyorlar.

İşte bunların bilincinde olan bizler bu yıl 8 Eylül Dünya Okuma Yazma gününde daha güçlü ve kararlıyız.

— Herkesi okuma ve yazma öğrenmeğe çağırıyoruz.

— Yeni okuma yazma kursları açtıralım.

— Okuma - yazma bilmiyen dostlarımızı İKD kurslarına yollıyalım.

— Tüm çocukların İlkokullara gidebilmesiye yeni bir okuma - yazma seferberliği için çaba sarfedelim.

DİSK'E BAĞLI BANK-SEN VE MADEN-İŞ SENDİKALARININ TOPLU SÖZLEŞMELERİNDE KADINLAR İÇİN YENİ KAZANIMLAR ELDE EDİLDİ

Bank-Sen'e bağlı 25 işyerinde ortalama ücretli izin kadınlar için doğumdan önce 48,4 gün, doğumdan sonra 48.6 gün. Ücretsiz izin 1,94 ay, emzirme izin süreleri öğleden önce 63,6 dakika, öğleden sonra 63,6 dakika olarak tespit edilmiştir. Ayrıca kadın üyelerin 0-6 yaş grubuna giren her çocuğu için ayda 600 TL. kreş ödeneği adı altında bir ödenek sağlanmıştır.

Maden-İş'e bağlı Arıkol ve Singer işyerlerinde ise kadınların emzirme izni 1 saatten 2 saate çıkartılmış, doğuma 5 ay kala durumuna uygun bir işe nakledilmeleri sağlanmıştır. Grundig işyerinde ise 0-2 yaş grubu çocuklara açık olan kreş hakkı 0-4 yaş grubundaki çocuklara açılmıştır. Doğum öncesi kullanılmayan iznin 15 günü doğum sonrası izne eklenebilecektir.

röportaj

sorunlar bitmiyor

BEYKOZ DERİ KUNDURA'DA SORUNLAR ANLATMAKLA BİTMİYOR

Beykoz Deri Kundura Fabrikası'nda çalışan işçilerle Burunbahçe temsilciliğimizde sohbet ettik. Fabrikada yaklaşık 3500 işçiden 298'inin kadın olduğunu ve bir emzirme odasının bulunduğunu öğrendik. Fakat işçiler bu emzirme odasının yeterli olmadığını anlattılar.

— Hemşire ve doktor yok. 5 tane köy ebesi 100 çocuğa yetmiyor. Sık sık kaza oluyor.

— Çocuklarımıza saat 11.00'de bize verilen yemekten veriyorlar. Akşam üzeri de yemek verilsin diye imza topladık, sendikaya verdik ama ses seda çıkmadı.

İlk konuşan atıldı:

— Ben biliyorum niye ses çıkmadı, sendikamız sarı sendika da ondan.

Konuşmalar birden bu konuya yöneldi, her biri başından geçen bir olayı anlatmaya başladı.

— 15 senelik işçiyim. Beni kadrodan çıkarıp yerime birini aldılar. Sonradan öğrendim aldıkları komandoymuş. Sendikaya, müdüre başvurdum hiç oralı olmadılar. Üzerime bile yürüdüler.

Bir diğeri ise,

— Benim çalıştığım yer çok pis kokuyor. «Solüsyon» denilen bir madde ile çalışıyoruz. Fabrikaya girerken 36 kiloydum, şimdi 31 kiloyum. 10 gün hastahanede kaldım. Burada çalışmanın beni hasta ettiğini söyledim, başka yere alın dedim. Sendika hiç ilgilenmedi.

Gerçekten bir kısmının yüzlerinin sarılığı ve zayıflıkları dikkat çekici idi. Konuşmalar uzadı gitti.

Sonunda doğum izinlerinin tümünü kullanamadıklarını, yemeklerinin kötülüğünü, senelik izinlerini doğru dürüst alamadıklarını öğrendik. Gerçekten dertleri çok fazla idi. Üstelik, haklarını almak için yürüttükleri mücadelede onları destekleyen bir sendikadan da yoksundular. Fakat bir takım hakların bilincinde olmaları ve bunları almak konusundaki kararlılıkları sevindirdi bizi.

HAZIRLAYAN
İKD KARTAL ŞUBESİ

sesimiz yükseliyor

İZMİR TEKEL'DEN KADIN EMEKÇİLER SESLENİYOR.

— Kaç yıldır Tekel Sigarada çalışıyorsun?

— 15-16 seneden beri fabrikada çalışmaktayım.

— Bize fabrikandaki sorunları anlatır mısın?

— Fabrikanın birçok bölümleri bulunmakta. Tabii her bölümünde kendine göre bir çok sorunları vardır.

Çok önemli sorunlardan bir tanesi olan Harman şubesinden başlayayım,

Sekiz saatlik çalışma süresi içinde tütünle haşır neşir olan kadınları bekleyen hastalıklar vardır. Nikotinden zehirlenen kadınlar, binanın rutubetli olmasıyla bütün gün uyuklamakta, çalışma verimini azaltmaktadırlar. Bu şubede çalışanlara süt veya yoğurt dahi verilmemektedir.

Eğitimsiz makina başına oturtulan kadınlar iş kazalarına uğramaktadır. Makinalarda çalışan kadınların başında erkek nezaretçiler bulunmaktadır. Bu da kadınların kadın olmalarından doğan sorunları erkek nezaretçilere açmalarını güçleştirmektedir.

Sigara paket şubesindeki arkadaşlar yazın boğucu sıcağında su içmeye dahi gidemiyorlar. Samsun sigara makineleri çok gürültülü çalıştığından arkadaşlarımızın az duymasına sebep olmaktadır.

Fabrikanın % 65'ini oluşturan kadın işçilerin kreş sorunu vardır. Gerçi fabrikanın kresi vardır ama bu çok yetersizdir.

— Bu sorunların çözümü için sendikanız neler yapıyor?

Sorunlarımızı görmezlikten gelen sendikamız hâlâ uyumaktadır. Ücretimiz bizi hiç tatmin etmemekte, aldığımız para, hayat pahalılığı karşısında ölmeyecek kadar yaşamımızı sağlamaktadır.

— Pekii, sendikanız sizce neler yapmalı?

DİSK'e bağlı sendikalarda olduğu gibi işçi sorunlarıyla daha yakından, onların eğitimiyle de ilgilenen bir sendikamızın olmasını isterdim.

HAZIRLAYAN
İKD
İzmir Şubesi
İşçi Komisyonu

"DGM'yi ezdik„
ihtisas mahkemelerine hayır

1976'da MC hükümetinin yürürlüğe sokmaya çalıştığı DGM'ler halkımızın tüm demokratik haklarını engelleyecekti. DGM işçi sınıfımızın en doğal hakkı olan grev hakkını bile yasaklıyordu. DGM'ler açlık, zulüm, yokluk işsizlik demekti.

Politik, sosyal, ekonomik taleplere set çekecekti. Halkımızın en ufak uyanışında teröre boğacaktı ortamı.

İŞÇİ SINIFIMIZ DGM'lere ENGEL OLDU

İŞÇİ sınıfımız yasanın meclisten geçmesine izin vermedi. Örgütlü, disiplinli mücadele etti. Ve utkuya ulaştı. Kadın, erkek tüm işçiler elele bu anti-demokratik yasayı engellediler.

Bu kazanımın 2. yılını kutluyoruz.

baştarafı 1. sayfada

elde etmek için grev yapma, direnme olanaklarını da ortadan kaldırmaktadır. Diğer yandan ücretlerin dondurulması, giderek, yaşam düzeylerini de geriletmektedir. Örneğin resmen % 20 olarak bildirilen fiyat artışı, gerçekte, % 30'u geçmektedir. Buna göre % 20 artırılan ücretlerle işçilerimizin yaşam düzeyleri değil aynı seviyede, giderek gerilemektedir. Üstelik enflasyon her geçen gün hızla artarken.

Bütün bunların yanında işçilerin yönetime katılma isteklerinin ne anlama geldiği açıkça belli olmaktadır. İşçileri kendi işinin sahibi imiş gibi göstermek. İşçileri parababalarıyla bütünleştirmek. Sınıf mücadelesini engellemek. Parababaları hesabına daha çok çalıştırmak.

Neden bu anlaşma işçilerimize dayatılmıştır? Bu anlaşma kime yaramaktadır? Amaç kredi alabilmek için IMF gibi emperyalist örgütlerin isteğini yerine getirmektir. Onlara işçi haklarından kısarak garanti vermektir. Böylece işçilerin hakkı olan ücretlerin büyük bir kısmı parababalarına kâr elde etmeleri için verilecektir. IMF'nin istediği gibi onlar daha zenginleştirilecektir. Böyle olunca kredilerin de parababalarına akacağı kolayca anlaşılmaktadır. Ekonomik dar boğazın yükü de işçilerimizin omuzlarına yüklenmektedir. Fedakârlık yine işçilerden.

Bütün bunlardan sonra işçilerimizin işten çıkarılmasını zorlaştırmak bir lütuf olarak sunulmaktadır. Oysa işçilerimiz bugüne kadar her hakkını mücadele ederek elde etmiştir. Bu da eninde sonunda öyle olacaktır.

Bunalımdan çıkışın yolu işçi sınıfının elde edilmiş haklarını kısarak sağlanamaz. Tekellere onların kârları artırılarak karşı çıkılamaz. Faşist tırmanışla onları güçlendirerek mücadele edilemez. Yapılması gereken işçi sınıfının yanında yer alıp, onun desteğini sağlamaktır. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokratik ve ilerici güçlerle eylem ve cephe birliği yapmaktır.

İşte tek çıkar yol budur.

OYALAMA VE PAZARLIK ARACI
AMBARGO

İkinci Dünya Savaşından sonra emperyalistler dolarıyla, üsleri ve anlaşmalarıyla ülkemize iyice yerleştiler: Emperyalistler ülkemizi para fonu ve tekelleri ile yerli ortaklarının da yardımıyla soydular. Emekçilerin yarattıkları değerlere el koydular. Bilinçlenmesine, birleşmesine engel oldular. Bir yandan askersel olarak Nato denilen saldırı ocağının emrine soktular. Dost Sovyetler Birliği'ni umacı gösterdiler. Sosyalist Devletleri hedef alan saldırı ve gözetleme yuvaları, üsler kurdular. Buralara Cumhurbaşkanımızın bile girmeye denetlemeye yetkisi yok. Böylece dış barışımızı, komşularımızla dostluğumuzu tehlikeye attılar. Bunlardan başka eski askeri araçlarını çöpe atmayıp bize yardım diye verdiler. Bunlara gerekli malzemeleri, petrolü vermek için bağımsızlığımızı gölgeleyen şartlar öne sürdüler. Evlatlarımızı Kore'lere sürdüler. Gördük ki asıl tehlike ulusal bağımsızlığımızı hiçe sayan bu emperyalist güçlerdir. Ve silahlarımızı bu güçlere çevirmemize engel olacak istediklerini yapmazsak dostluk bir yana parasını ödediğimiz malzemeyi bile vermiyeceklerdir.

Bugün Türkiye'nin yeteri kadar cezalandırıldığını, yeni üslerin açılması gerektiğini söyleyen Amerikan Meclisleri ambargoyu kaldırma kararı aldı. Ambargonun kalkmasıyla Türkiye ve Yunanistan halkları yeni silahlanma masraflarına girecekler. Şimdilik 175 milyon dolar (4.5 milyar Türk Lirası) zaten borçlu olan ülkemizi, halkımızı gene büyük sıkıntılara sokacak. Yeni üsler açılacak. Amerikan casuslarının sayısı artacak. Emperyalistlere bekçilik edebilmemiz için bizimle pazarlık yapıyorlar. Ama silahı asıl tehlikenin geldiği yöne çevirmemize engel oluyorlar.

Emperyalizme olan bu bağımlılıklarımız yok edilmedikçe ulusal bağımsızlığımız üzerindeki pazarlıklar, ambargo da yok edilemez.

biraz TV seyredelim mi ?

Çağımızın en etkili iletişim araçlarından biri televizyon şüphesiz. Önemi bu denli büyük olan TV'nin görevi sadece vakit geçirtip, eğlendirmek değil, aynı zamanda eğitmektir de.

Kaynanalar, Giyim kuşam dünyası, Şenlikgiller. Bunlar aklımıza ilk gelen yerli yapımı diziler. Eminiz şu isimleri duyanların çoğunun yüzü hafif bir tebessümle kaplanacak. Neden? Çünkü bunlar bize güldürü niteliğinde olan filimler diye yutturuluyor. Evet, belki yüzeysel izlendiğinde komik, Kantar'ın ikide birde «ümüğünü sıkarım Nöriye» diye karısının üzerine yürümesi, Huriye'nin aptallığa kaçan saflığı. Fakat birazcık düşünüldüğünde hemen hemen hepsinde bizleri yakından ilgilendiren ortak bir yan göreceğiz.

KADINLARIN SÜREKLİ AŞAĞILANMALARI

Hepsinde kadın ev işinden başka birşey düşünmeyen, horlanan, itilip kakılan, kocasına sorgusuz sualsiz bağlı, adeta bir köle. Onun yanında nasıl olursa olsun —zengince olsa hiç de fena olmaz hani— bir kocanın hayaliyle yaşayan genç kızlar. Ve dediği dedik, çaldığı düdük bir koca.

Şimdi diyeceksiniz ki ülkemizde kadınların çoğu bu durumda değil mi? Haa! o ayrı bir konu. Elbette bu durumda. Ama bu durumda olmaları doğal mı, hoş mu sizce? Değil. İşte bu dizilerde kadının bu durumu çok sempatik, normal bir şeymiş gibi gösteriliyor. Onların bu hali güldürü konusu yapılıyor. Eleştirel bir gözle de değil. Açıkça kapitalist düzenin propogandası yapılarak. Halbuki biz biliyoruz ki aşağılama başka şeydir, mizahsa başka şey.

İKİNCİ ORTAK YAN

Toplumdan soyutlanmış aileler, kurtuluşu kişisel çabalarda gören insanlar. Pahalılık, işsizlik, ölümler hiç etkilemiyor. Şenlikgilleri. Yine mutlu, yine umutlular maşallah. Verilmek istenen şey açık. «İşte sizde onlar gibi dünyayı umursamayın, sizde mutlu olun». İmkân var mı buna? Sözgelimi paranın değeri düşüyor, bir zam furyası. Hadi gel de mutlu ol bakalım.

EKRANDA GÖRMEK İSTEDİKLERİMİZ!

Öte yandan televizyonda oldukça iyi programlar da yapılıyor. İşte bir «işçi sağlığı» işte bir «Kadın» dizisi ve benzerleri. O dizi de kadının, özel mülkiyetin çıkışıyla ezilmeye başlandığını, bugünkü çifte sömürüsünü, kurtuluşun örgütlenerek olacağını doğru biçimde anlatıyordu.

Halkımız televizyonda kendi yakıcı sorunlarını görmek istiyor. Bu sorunlarını çözüm yollarını öğrenmek istiyor. Yoksa güldürmece adı altında kandırılmayı değil.

HİROŞİMALAR OLMASIN

5 Ağustos günü Ankara Çankaya Şubesi ve İç Anadolu Bölgesinden Kadro Eğitimi için gelen İKD'liler çocuklarıyla birlikte, Hiroşima'ya atılan Atom Bombasının 33. yıldönümü nedeniyle yığınsal kırım silahlarını protesto eden ve tüm barışsever güçleri barış için savaşıma çağıran bildiriyi Kızılay'da dağıttılar.

Ancak bildiri dağıtımı için izin alınmasına karşın, bildiri dağıtımı polis tarafından engellendi ve 7 kişi gözaltına alındı.

İKD'lilerin çocukları da «Kız Çocuğu» marşını söyleyerek bildiri dağıtımına katıldılar.

Gazetemiz alanlarda

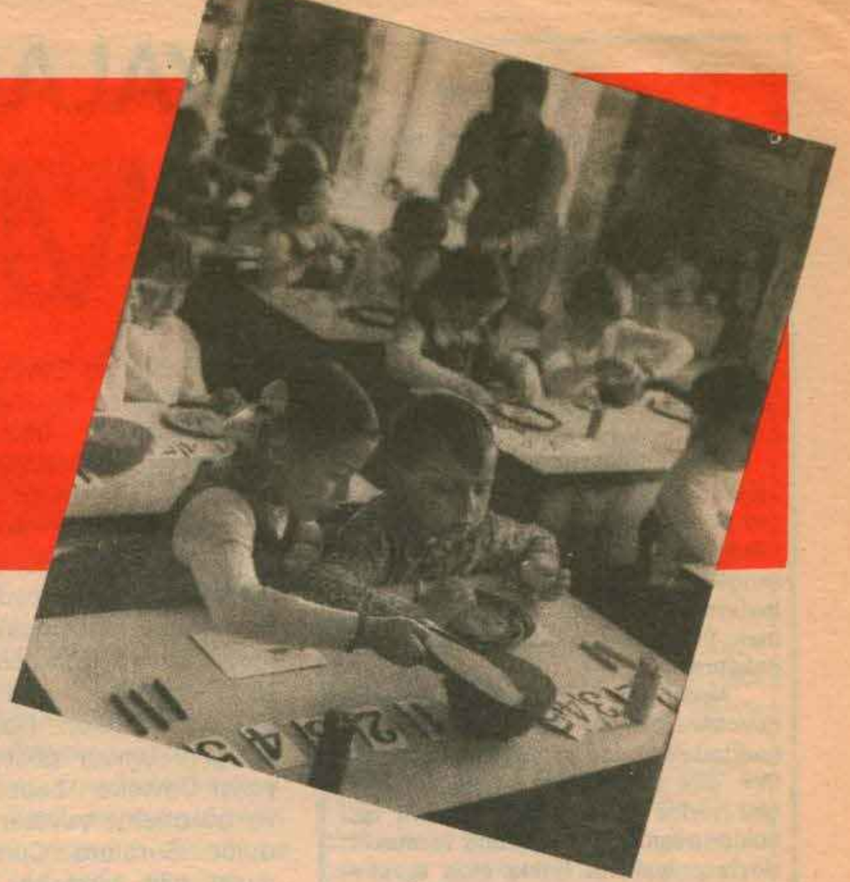
İKD Ankara Çankaya Şubesi, 4 Ağustos günü Kadro Eğitimi için İç Anadolu Bölgesinden gelen arkadaşların da katılımıyla yığınsal gazete satışını Kızılay'da gerçekleştirdi. Kadınların sorunlarını ve somut taleplerini haykıran İKD'liler «Kadınların Sesi» yazılı beyaz önlükleriyle kamuoyunun ilgisini topladılar.

Bu gazete satışına katılan Eskişehirli bir arkadaşımız duygularını şöyle dile getirdi.

«Satışa başlarken heyecanlıydım, sesim titriyordu, bir süre bağırdıktan sonra hırslandım. Ne kadar güzel, ne kadar vurgulayıcı bağırırsam, haykırdığım sloganların o kadar çabuk yaşama geçirileceğini sanıyordum. Gerçekten de analığın toplumsal bir işlev sayılması için, her işyerinde her mahallede kreş için, eşitlik, toplumsal ilerleme ve barış için bağırdım. Satış bittiğinde dönüşte de yol boyunca haykırmak, gazetemizi satmak geliyordu içimden, coşkuluydum, kıvançlıydım.»

İKD kreş seferberliğine başladı

İKD Merkez Propaganda Komisyonu «Kreş Kampanyası Seferberliği» ile ilgili olarak Kadınların Sesi Gazetesi'ne şu açıklamayı yapmıştır:

«Kadın örgütümüz kurulduğundan bu yana önemle üstünde durduğumuz, çocuklarımıza kreş-yuva kampanyası sonucu genel olarak başarılı kazanımlar sağlandı. Çeşitli bakanlıkların bu konuda yasa tasarıları hazırlamakta olması ve en çok üstünde durulan konulardan biri olması bu çalışmaların en önemli sonucudur.

Önümüzdeki 1979 yılı Uluslararası Çocuk Yılı. Çocuklarımıza mutlu bir dünya için olumlu kararların alınması yolunda daha yoğun çalışmalar yapmak amacındayız. Kampanya yoğun olarak Eylül ve Ekim aylarında ve tüm 1979 yılında sürecektir. Kreş kampanyasında tüm çocuklar için okul öncesi eğitime dönük gelişmeler isteyeceğiz. İsteklerimizi basın toplantısı, imza kampanyası, afişler, gazete, radyo-televizyon ve çeşitli eylemler aracılığı ile duyurmayı amaçlıyoruz. Bu konuda tüm üyelerimizin ve okurların imzaları ve kampanyaya gösterdikleri ilgi ile bize destek olmaları gerekmektedir.

Unutmayalım, çocuklarımıza barış içinde bir dünya bırakmak, onları daha mutlu kılmak tüm anaların, bacıların asıl sorunlarından biridir.

İKD GÜÇLENİYOR

Fatih şubesi 1000 üyeyi aştı

8 Mart 1976 yılında 40 üyeyle çalışmalarına başlayan Fatih Şubesi 2 yıl gibi kısa sürede üye sayısını 1000'in üzerine çıkarttı. Şube sınırlarını Gazi Osman Paşa, Eyüp, Bayrampaşa, Zeytinburnu, Bahçelievler, Safraköy, Küçükçekmece ve Feriköy'e kadar genişletti. Bugün Fatih Şubesi'ne bağlı olarak 9 temsilcilik çalışmalarını sürdürmektedir. 5 Ağustos 1978 günü Bakırköy Halkevi'nde bir toplantı düzenlenerek Fatih Şubesi'ne katılan 1000. üye kutlanmıştır.

Temsilcilik bölgelerinden toplantıya 300'ün üzerinde işçi, emekçi, ev kadını, işçi eşi katılmıştır.

Toplantıda İKD Genel Başkanı Beria Onger bir konuşma yapmış ve Fatih Şubesi'ne İKD Merkezi adına ödül verilmiştir.

Şube Başkanı Bilge Gömüç yaptığı konuşmada Fatih Şubesi'nin örgütlenmesini, bugünkü durumunu, gelişiminin nedenini tüm üyelerinin inançlı, disiplinli, özverili çalışmalarıyla gerçekleştiğini belirterek 1000. üyeye ödül vermiştir.

Toplantı büyük bir coşku içinde geçmiş, üyeler folklor, koro ve senaryodan oluşan gösteriyi izlemişlerdir. Şube üyelerinin hazırladıkları kısır ve ayran ikram edilmiş, birlikte türküler söylenmiş, halaylar çekilmiştir.

Bu toplantı, İKD Fatih Şubesi üyeleri arasındaki dostluk ve dayanışmayı bir kez daha artırmıştır.

TÜRKİYE VE IRAK KADINLARININ DAYANIŞMASI GÜCLENİYOR

GENERAL FEDERATION
OF IRAQI WOMEN
BAGHDAD
Wazeeria - Magreb Street
Tel. 29122
25061

الاتحاد العام لنساء العراق
المركز العام
بغداد - وزيرية - شارع المغرب
هاتف ٢٩١٢٢
٢٥٠٦١

No. ——— العدد

Irak Kadınları Genel Federasyonu İlerici Kadınlar Derneği'ne bir mektup yollamıştır. Mektubun bir bölümünü yayınlıyoruz:

«Bülteninizi büyük bir memnuniyetle aldık. Filistinli kadınlardan yana, onların savaşımını yansıtan, Arap ulusunun işgal altındaki toprakları kurtararak, ileri sosyalist bir toplumun kuruluşu savaşımını engellemeye yönelik siyonist ve emperyalist çabaları kınayan ve mahkûm eden, özgür sesinizi yansıtan ve kanıtlayan yayınlarınız bizi derinden mutlu kıldı.

....

Verdiğimiz savaşımın özünü ve haklılığını kavrayan anlayışınız, yıkıcı ve insanlık dışı uygulamaları reddiniz ve kurtuluş hareketine özgürlükten yana dayanışmanızdan dolayı sizlere beslediğimiz tam güven içinde, sizlere özgür seslerimizi birlikte yükseltme çağrımızı iletiyoruz.

Daha mutlu yarınlar için işbirliğimizi geliştirmek umudu ile, size ve örgütünüze sürekli başarılar dileriz..

Dostça sevgi ve içten saygılarımızla...»

yorumsuz

Hafta Sonu

DERGİ—GAZETE SAYI:17 • 21 NİSAN 1978 • 12 SAYFA • 5 LİRA

3 milyona patlayan barışma

Fotoğraflar: TAYYAR YILDIZ

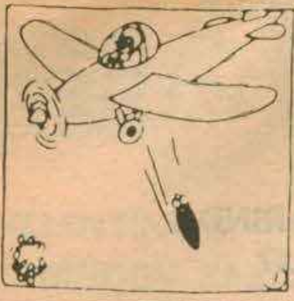
Ünlü sanatçının yeni evi, yapısı, manzarası, dekorasyonuyla gerçekten muhteşem! Örneğin, 60 metrekare genişliğindeki salonun bir köşesi XVIII. yüzyıl İtalyan tarzında döşenmiş (üstte). Bu klasik, oymalı takımın değeri, 250 bin lira! Ünlü şarkıcının yeni evinde en sevdiği yer mutfağı (sağda)...Geniş, modern tarzda döşenen mutfağında zevkle yemek pişirdiğini söyleyen şarkıcı, yıllardan beri düşlerinde yaşattığı eve artık kavuştuğu kanısında.

TÜRKİYE'DE KİMSESİZ ÇOCUKLA

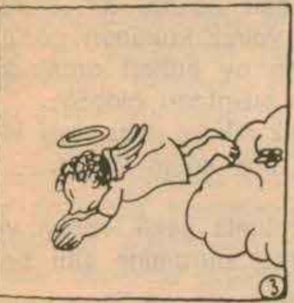
1 milyon 250 bin ci muhtaç çocuk var...

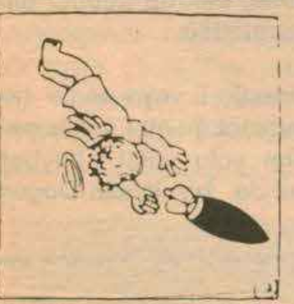
İSTA
bip Odalarının yaptığı araştırmalara
emizde 6972 sayılı yasa kapsamına gi
aya muhtaç ve kimsesiz çocukların
von 250 bin civarındadır.
grubundaki bu çocuklardan, 1975
ş grubunda olan 3 bin 650'si Sağ
21 bakımevinden, 7-18 yaş gru
8'i Milli Eğitim Bakanlığının
undan, 2 bin 500 çocuk ise
rumunun 21 bakım yurdun -
am 20 bin 785 kişi bu hiz-
dır. Bu rakam ise genel
,16'sını oluşturmaktadır.
z ve bakıma muhtaç ço
yetişmesi, gelece-
lerinin olmaması,
dir. Bu da toplumu-
li sorunlarından
n polis kayıtla -
suçlu ya da
rlığı ortaya
...
dagım bilim-
çocuk mah-
n önce ne
sı için,
d, eği-
landı -

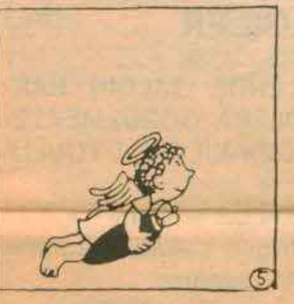
Devlet bu çocukların ancak 20 bin 785'ine bakabiliyor...

faşizmin yargılanması

1946 sonbaharında dünya alışılagelmişin dışında bir mahkemeye tanık oldu. FAŞİZM VE FAŞİSTLER YARGILANDI. Mahkeme İngiliz, Sovyet, Amerikan ve Fransız yargıçlardan oluşmuştu.

Bu askerî mahkeme, savaş suçlularını yargılamak üzere **NÜRNBERG**'de kuruldu.

Faşistlerin içyüzü tüm çıplaklığıyla açığa çıkartıldı. Milyonlarca suçsuz insanın uğradığı olaylar insanlığın gözleri önüne serildi. Faşistler dünyaya egemen olmak için insanları fırınlarda diri diri yaktılar, gaz odalarında boğdular. Canlı insanlar üzerinde de deneyler yaptılar. Derilerinden abajur ve sabun yaptılar. İşkencehanelerde hamile kadınların karınlarından çocuklarını diri diri çıkarttılar. İşte bu mahkemelerde faşizmin insanlığın en büyük düşmanı olduğu böyle sergilendi. Suçlular idam edildi.

Ancak Nürnberg mahkemelerinde mahkûm edilen faşizm ortadan tamamen kaldırılmış mıdır? Kendi ülkemizi ele alalım. Her gün sokaklarda yurtseverler kurşunlanıyor. Demokratik örgütler üzerine baskı yoğunlaşıyor. İşçi ücretleri dondurulmak isteniyor. Ve MC dönemlerinde faşistler devlet kademelerine kadar sızmışlar. İşte bu örnekler ülkemizdeki faşist tırmanışın bir göstergesidir.

Faşist tırmanışın önlenmesi ve faşizmi geriletmenin tek bir yolu vardır. İşçi sınıfının öncülüğünde tüm ilerici, demokratik güçlerin cephe birliğini kurmaktır. Bizler de emekçi kadınlar olarak bu savaşımda yerimizi almalıyız.

DÜZELTME :
Ağustos sayımızda «KIBRIS NATO ÜSSÜ OLAMAZ» başlıklı yazımızın içinde geçen «uluslararası görüşmeler» sözcükleri «toplumlararası görüşmeler» olarak yazılmıştır. Düzeltir, özür dileriz.

Dünyada ilk anti-faşist halk cephesi

9 Haziran 1923'de sınır komşumuz Bulgaristan'ı kan, gözyaşı ve ateşe boğan faşist bir darbe gerçekleştirildi. Ama Bulgaristan'ın işçi ve emekçileri bu faşist yönetime karşı derhal anti-faşist bir cephe kurmanın hazırlıklarına giriştiler. Bu anti-faşist cepheye demokrasiye inanan herkes kadınıyla erkeğiyle katıldı. Kısa sürede örgütlenerek sermayenin saldırısını önleme hazırlığına giriştiler.

İlk anti-faşist ayaklanma 9 Eylül 1923'de birçok bölgede birden başladı. Kasabalarda şehirlerde kurulan işçi-köylü grupları faşizme karşı yiğitçe döğüştüler. Ancak örgütlenme kısa sürede tüm ülkede yeterince gerçekleştirilememişti. Faşistler örgütlenmenin zayıf olduğu yerlerde üstünlük sağladılar. Ve faşistler aldıkları dış destekle emekçi halk üzerinde azgın bir saldırıya giriştiler. Yüz binlerce insan öldürdüler. Bazı köyleri toptan yok ettiler.

Anti-faşist cephe tüm bu barbarlığa karşı susturulamadı. 9 Eylül'ü bir yenilgi olarak kabul etmedi. Ve bu cephe daha sonra Bulgaristan'ı sömürü ve faşizmden kurtaran Vatan Cephesinin tohumlarını serpmiş oldu. Ve 1923 yılında kurulan cephe 23 yıl sonra utkuya ulaştı.

Yüz binlerce yurtseverin kanı ile sulanan Bulgaristan topraklarından 15 Eylül 1946'da Bulgaristan Halk Cumhuriyeti doğdu.

SAYISI GÜN GEÇTİKÇE ARTIYOR.

rında korunmaya

rılmadan daha önce yapılması gerekli işlemler arasına girmektedir.

Sosyal güvenlik tüm ülke bireylerinin temel hakkıdır. Ancak Anayasamızın sosyal güvenliği tüm ülke bireyleri için, bir hak, devlet içinde kaçınılmaz bir görev olarak bugüne kadar ne ölçüde yerine getirildiği, ya da ne ölçüde ihmale uğradığı eldeki sayılarla yoruma gerek kalmayacak bir biçimde açıktır. Bugün bazı toplumsal katmanlar, bu güvenliğe en çok gereksinimi olduğu halde onların bu hizmetten yararlanmamış olması, ülkemizde zaman zaman insanların cami köşelerinde dilenmek ya da çok küçük yaşta fuhuşa ve suç işlemeye itilmelerini getirmektedir.

Bugün Şili'de artık çocukların kapları sütle değil, kan ve kurşunla dolduruluyor.

Şili halkı ışıklı günlere kavuşacacaktır!

Şili bir Latin Amerika ülkesi. Bu ülke halkı 5 yıldır faşizmin karanlığında yaşıyor. 5 yıldır Şili'de binlerce yurtsever öldürüldü. Toplama kamplarına atıldı ve kayboldu. Şili açlar ve yoksullar ülkesi haline geldi.

Oysa1970 yılında halktan yana Allende başkanlığındaki Halk Birliği hükümeti işbaşına geldiğinde, Şili halkının yüreği umut doluydu. Halk Birliği öncelikle emperyalizme karşı köklü önlemler aldı. Madenler devletleştirildi. Topraksız köylüler toprağa kavuştu. Demokratik hak ve özgürlükler genişletildi. Çocukların daha önceleri dilenmek için kullandıkları kaplar her gün sütle dolduruldu. Yoksul insanların yüzü güldü. Karınları doydu.

Ama ABD emperyalizmi ve Şili'deki işbirlikçileri bu duruma seyirci kalamadılar. 11 Eylül 1973 yılında CIA'nın desteğiyle Şili'de faşist bir darbe tezgâhlandı. Allende ve binlerce yurtsever öldürüldü. hapsedildi. Bütün bunlara karşın Şilili yurtseverler bugün dünya halklarının da desteğiyle savaşıma devam ediyorlar.

Son olarak Şili'de, 65 kişi, kayıp akrabalarının bulunması için açlık grevine başladı. 16 ülkede daha bu 65 kişiyi desteklemek için açlık grevleri yapıldı. Cuntaya karşı gösterilen bu tepki ve dünya kamuoyunun baskısı Pinochet'yi açıklama yapacağına dair söz vermek zorunda bıraktı.

11 Eylül dünya halklarınca «ŞİLİ HALKIYLA DAYANIŞMA GÜNÜ» ilan edildi. Bu günde dünyanın dört bir yanında insanlık, Şili halkıyla dayanışmasını dile getiriyor.

Ulusal Bağımsızlık savaşımı sürüyor

İlk emperyalist paylaşım savaşı olan I. Dünya Savaşı'ndan Osmanlı Devleti yenik çıktı. Ordusunun yarısını kaybetmişti. Anadolu halkı açlık, sefalet ve hastalıktan kıvranıyordu. Padişah ve hükümetinin kölelik anlaşması olan Mondros Mütarekesini imzalamasıyla, emperyalist ülkeler Anadolu'yu işgal etmeye başladılar. Böylece Türkiye diri diri bölüşüldü.

Ancak halk ülkenin bir sömürge haline getirilmesini kabul etmedi. Silaha sarılarak savaşa başladı. Bu dönemde kadınıyla erkeğiyle, çocuğuyla, her şeyini feda ederek savaştı insanlarımız.

Kadınlarımız aç-açık gezdiler, ama savaşa özveriyle katıldılar. Fabrikalarda, savaş meydanlarında, çete savaşlarında erkekleriyle omuz omuza, ülkelerinin bağımsızlığı için, emperyalist işgale ve işbirlikçilerine karşı savaştılar. Can verdiler, baş eğmediler. Ulusal bağımsızlık savaşı 9 Eylül 1922'de sona erdi.

Türkiye Cumhuriyeti kurulmuştu artık. Halkımız bağımsızlığını emperyalizmden dişiyle, tırnağıyla söküp almıştı.

AMA BUGÜN ÜLKEMİZ YİNE EMPERYALİZME BAĞIMLI BİR ÜLKE.

Yalnız bir farkla. Artık emperyalizm kılık değiştirdi. Topla, tankla tutunamadığı ülkelere barışçıl, yardımsever bir kisve altında yerleşiyor.

Nasıl mı?

Bankalarıyla, işletmeleriyle, kredileriyle, üsleriyle, ciletleriyle, barış gönüllüleriyle, Coca Cola'sıyla, kültürüyle, NATO'suyla, CENTO'suyla, IMF'siyle...

Özellikle 1950'lerden sonra ülkemizi saran bu ahtapotun kolları henüz kesilmemiştir. Ülkemizde ulusal bağımsızlık savaşımı henüz sürmektedir.

Bu yıl 30 Ağustos - 9 Eylül tarihleri arası ilerici kuruluşlar tarafından «ULUSAL BAĞIMSIZLIK HAFTASI» olarak kutlanıyor.

Biz de ilerici kadınlar olarak bu haftaya, 1920'lerde başlatılan Ulusal Bağımsızlık Savaşı'nda yer alan Cemile Hanımların, Yaşar Nezihe'lerin bayrağını devralarak katılıyoruz.

KADIN HASTALIKLARINDA NE YAPMALI?

Normalde ay hali 25-35 günde tekrarlanmalı ve 4-6 günlük kanamadan sonra sona ermelidir. Oysa bazı kadınlarda ay hali 15-20 günde tekrarlayabilir. Bir kısmında ise 2-3 ayda bir kez olabildiği gibi kanama 8 günden fazla sürebilir. Hatta kanama kadının günlük çalışmalarını engelleyebileceği gibi ileri halsizlik, bitkinlik de yapabilir. Ay hali başlamadan önce ve kanama sırasında şiddetli ağrıdan yakınanlar da vardır. Zaman zaman da sarı renkli ve rahatsız edecek kadar ağır kokulu bir akıntı görülebilir. Akıntı olmaksızın yalnız kokunun görüldüğü haller de vardır. Bazen ay halleri arasında hafif ara kanamaları ve kan sızıntıları olabilir.

İdrar sırasında yanma, sık sık ve azar azar idrara çıkmaktan yakınan pek çok kadın vardır.

NEDENLERİ

Hormonal bozukluklar, rahmin şekli, rahim ve yumurtalıkların işleyişi, sinirsel durumlar gibi bedensel bozukluklar veya üşütme, mikrop kapma gibi dış etkenler şu şikâyetleri yaratabilir:

HEKİME BAŞVURMALI

Bütün bunlar eş dost önerileri veya evde hazırlanan ilaçlarla tedavi olamayacağı gibi beklemek de çok zararlı olabilir. Çözüm yolu vakit kaybetmeksizin bir sağlık merkezinde bir **Kadın-Doğum uzmanı** hekime başvurmaktır.

PRATİK BİLGİLER

ÜLKEMİZDE SON GÜNLERDE SALGIN BARSAK HASTALIKLARI VE KOLERA GÖRÜLMEKTEDİR. KORUNMAK İÇİN AŞAĞIDAKİLERİ UYGULUYO MUSUN?

1. Çiğ meyva ve sebzeyi yıkamadan yeme.
2. Lâğım, kanalizasyon ve durgun sularla yıkanmış yiyecekleri yeme, o sularla oynama.
3. Belediyeye başvurarak bu suları ilaçlattır ve kaynağını kapattır.
4. Sularını kaynattıktan sonra iç.
5. Herhangi bir hastalık görüldüğünde hemen sağlık merkezine başvur.

KİTAPLIĞIMIZDAN

Berthold Brecht

«Ya hep beraber ya da
hiç birimiz.
Kurtulmak yok tek başına
Yumruktan ve zincirden.
Ya hep beraber ya da hiç
birimiz.»

Yurdumuzda daha çok tiyatro eserleri ile tanınan Brecht böyle söylüyor bir şiirinde.

Bertholt Brecht 10 Şubat 1898'de Almanya'da doğdu. Üniversitede iken askere alındı. Fakat Brecht savaşa karşı idi. Savaş sonrasından 1930'lara kadar yayınlanan kitapları Hitler faşizmi tarafından kara listeye alındı. Brecht birçok yurttaşı gibi Almanya'yı terk etmek zorunda kaldı. Yurdundan uzakta yazdığı eserlerinde, Nazi egemenliği altında ezilen bütün Almanya'nın dramını dile getirdi.

Brecht bütün eserlerinde halktan, demokrasiden, barıştan yana ve savaşa, sömürüye faşizme karşı olduğunu haykırmış yiğit bir kişidir.

Eserlerinden bazıları şunlardır: Kafkas Tebeşir Dairesi, Carrar Ananın Silahları, Ana, Galile, Halkın Ekmeği, Bay Puntila ile Uşağı Mutti, Cesaret Ana ve Çocukları, Sezua'nın İyi İnsanı...

ÇOCUKLARIN YAKARISI

Evler yıkılmasın bir daha
bombardıman uçaklarını
kimse bilmesin
dolsun geceler uykuyla.
Cezasız olsun yaşamak,
analar ağlamasın
Öldürmesin insanlar
İnsanları
Versin kendini herkes bir
işe.
Onur duysun herkes
yaptığından
Elde etsin gençler istediğini
Yaşlılar da hoş görsün.

B. Brecht

TÜP BEBEK NEDİR?

Kadınların doğum yapmasını engelleyen hastalıklardan biri de yumurtalıkları rahime bağlayan tüplerin tıkalı olmasıdır. Tüpleri bu şekilde yapışık olan kadınların yumurtaları rahime inmez ve çocuk sahibi olamazlar. Bugüne kadar gerçek böyle iken bilim adamlarının yaptığı çalışmalar ve deneylerle yumurtanın rahim dışında da döllenebileceği öğrenildi. İşte İngiltere'deki hekimler bu nedenlerle doğum yapamayan bir annenin yumurtasını bir tüpte babanın tohumu ile bir araya getirdiler. Döllenme olayı tüp içinde gerçekleşti. Sonra döllenmiş yumurta ana rahmine yerleştirildi. Çocuğun beslenmesi ve büyümesi ana rahminde oldu.

Ana hamileliğin bütün devrelerini ve doğum olayını diğer normal analar gibi yaşadı. Çocuk da cenin durumundan, doğacak bebek olana kadar ki gelişmesini ana rahminde, ananın kanından beslenerek gerçekleştirdi.

İşte bu nedenlerle bu olay tüpte insan yaratılması olayı değildir. Çocuk gayrımeşru değildir.

Bu olay hekimlerin hastalıkları yenmesi ve bilimin zaferidir.

HAVANA FESTİVALİ

HAVANA'DA DÜNYA GENÇLİĞİ ANTİ-EMPERYALİST BARIŞ-DOSTLUK-DAYANIŞMA BAYRAĞINI YÜKSELTTİ.

28 Temmuz 5 Ağustos tarihleri arasında sosyalist KUBA'nın başkenti Havana'da 11. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali kutlandı. 145 ülkeden onbinlerce genç festivalde yerlerini aldı. Türkiye'de bu yıl içinde bir İKD'li'nin de bulunduğu 30 kişiyle festivale katıldı.

Festival hakkında ayrıntılı bilgiyi gelecek sayıda röportajlarla birlikte yayınlayacağız.

ARJANTİN'DE 40 BİNDEN FAZLA SİYASİ TUTUKLU VAR

Arjantin birkaç ay öncesi Dünya Futbol kupası dolayısıyla adını çok duyduğumz Güney Amerika ülkesidir.

Bugün faşist askeri cuntanın yönetimde olduğu Arjantin'de işçi ve emekçi halk üzerinde baskı ve terör alabildiğine artıyor. Geçen yıl kırkbinden fazla siyasi tutuklunun olduğunu artık yetkililer inkâr edemiyor.

İnsan haklarının ayaklar altına alındığı Arjantin'de analar, kadınlar kaybolan kocalarının ve yakınlarının bulunması için yürüyüşler, protesto eylemleri düzenliyor.

Arjantin'de enflasyon hızının yedi ayda % 80,7'ye vardığı, sadece temmuz ayında fiyatları % 60,6'ya yükseldiği bildiriliyor.

İRAN'DA ŞAH YÖNETİMİNE KARŞI TEPKİLER ARTIYOR

Bugün dünyamız üzerinde ezilen ve sömürülen halkların, baskı ve sömürüye karşı savaşımları hergün biraz daha boy verip filizleniyor.

Hergün utkuya biraz daha yaklaşıyor. Bu halklardan biri de İran Halkıdır.

İran' da yıllardan beri baskıyla, zulümle, kanla sömürüsünü sürdüren Şah yönetimine karşı tepkiler giderek artıyor.

Din adamından, işçisine, köylüsüne, memuruna, aydınına, yurtseverine, sosyalistine kadar en geniş halk yığınları içine alan toplumsal muhalefet altı aydır en geniş boyutlara ulaşmıştır.

Birçok şehirde sıkıyönetim ilân edilmesine, yüzlerce kişinin öldürülmesine ve tutuklanmasına rağmen eylemin önüne geçemeyen gerici faşist Şah yönetimi en insanlık dışı uygulamalara baş vuruyor.

DOSTLARDAN MEKTUP

EV HANIMLARININ SORUNLARI

Malûm biliyorsunuz ev hanımlarının bütün sorunlarından en önemlisi herhangi bir kuyruğa girmesi.

Geçen gün Zeytinburnu Et ve Balık kuyruğuna o kadar erken gitmeme rağmen yine dörtyüz, beşyüz kişi vardı. Ve kuyruğa girdim.

Malûm her zamanki gibi kimi el işini, kimi örgüsünü ve çoğu da küçük çocuklarını bırakacak kimsesi olmadığı için onları da getirmek mecburiyetinde kalıyor. Kimisi de sekiz, dokuz yaş arasındaki çocuğunu bilhassa getirip koyruğa sokuyor ki bir kilo et daha alsın diye. Çocuk en tatlı uykusundan kalkıp kahvaltı etmeden annesi ile birlikte kuyruğa giriyor.

Benim önümdeki bir çocuk annesine, «anneciğim çok acıktım» diyor. Annesi «oğlum biraz daha sabret, bak yaklaşıyoruz» diyordu. Oysa önünde ikiyüz kişiden daha fazlası vardı. Ve çocuk onbeş dakika sonra satıcılara bakarak tekrar annesine «anneciğim dayanamıyorum artık» diyordu. Ve annesi, «biraz daha sabret oğlum, şimdi eve gider evde yersin. Burada sana hiçbir şey alacak param yok.»

İşte gördüğüm ve duyduğum ufak bir örnektir bu. Oysa onun gibi nicelerinin dertleri söylemekle ve dinlemekle bitmiyor.

FİKRİYE ÇAĞLAR

doyasıya çocuk olmak

TEK İSTEKLERİ VAR: «DOYASIYA ÇOCUK OLMAK»

Yakacık'ta bir yetiştirme yurdu. 7-11 yaş grupları arasında erkek çocukların kaldığı bir yurt. Çocukların oyun saati, bir cıvıltıdır gidiyor.

Köşede elinde taş kalakalmış, kafası traşlı cin gibi bir oğlan.

— Adın ne?
— **Erkan**
— Senin annen geliyor mu?
— **Annem de, babam da yok. Babam öldü.**
— Kimin var?
— **Amcam, ablam.**
— Geliyorlar mı?
— **Hep yalan söylüyorlar.**
— En çok kimi seviyorsun?
— **Altı Milyonluk Adamı. Büyüyünce pilot olucam, okulun üstünden uçakla uçucam.**

Dost olduk Erkan'la, yurdu gezdik birlikte, arkadaşlarıyla tanıştırdı. En sevdiği arkadaşı Cemil, sarı, dişlek zayıf bir oğlan.

— Cemil neyinin olmasını isterdin?
— **Babamın...**
— Öldü mü?
— **Ölmedi, uzakta, para kazanıyor, kazanınca gelecek beni alacak.**

Erkan bir ara yok oldu, biraz sonra geldi. Baktım pantalonunu değiştirmiş. Daha bir yenisini giymiş. Erkan yalnız kaldığımız bir anda büyük bir sır verdi:

— **Ben kaçacağım, Niyazi gibi.**
— Nereye gideceksin?

Cevap yok. Değiştirdi lâfı. Sordu:

— **Sen burayı mı seversin, evi mi?**

Bu kez bende cevap yok.

Çocukluklarını bilmeyen çocuklardı onlar. Analarına naz yapamayan, şöyle içlerinden geçtiğinde boyunlarına sarılamayan çocuklardı. Dört duvarla çevrili o küçücük dünyalarında ne çocuk yılından ne gününden haberdardılar. Fazla bir şey istedikleri de yoktu, anaları-babalarıyla birlikte olmak, arada bir şeker yiyebilmek, uçurtma uçurabilmek. Kısacası çocuk olmak...

1979 ULUSLARARASI ÇOCUK YILI ÇALIŞMALARI İLERLİYOR

Uluslararası Çocuk Yılı Demokratik Örgütler Çalışma Grubu 1979 Çocuk Yılı hazırlık çalışmalarını sürdürüyor.

Çalışma grubu 16-24 Temmuz tarihleri arasında yapılan Çanakkale Tahta At Çocuk Festivali'ne katıldı. Programda sergiler, slaydlı gösteriler, yarışmalar, pandomim ve sanatçıların çocuklara anlattıkları masallar yer aldı.

Ayrıca grup Temmuz ayı başlarında açılan Samsun Fuarı'na da bir programla katılarak UÇY'nın tanıtılması çalışmalarında bulundu.

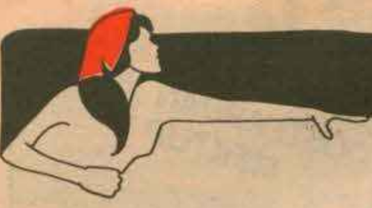
Brezilya'da çocuklar güneşli bir dünya istiyor

Brezilya bir Güney Amerika ülkesi. 13 yıldan beri faşist bir diktatörlük tarafından yönetiliyor.

Brezilya'da çocuklar çok mutsuz. 15 milyon terkedilmiş çocuk var bu ülkede. Ülkenin çocuklarının % 83'ü yetersiz beslenme nedeniyle sağlıklarını kaybettiler.

Çocuk ölümleri çok yüksek oranda. Oysa ülke yönetimi sağlık hizmetlerine harcadığının 12 mislini silahlanma uğruna harcıyor. Çocuklar bebek denecek yaşlarda en ilkel ve korkunç koşullarda çalışmaya başlıyorlar. Bugün Brezilya'da 12 yaşından küçük 10 milyon çocuk çalışıyor. Üstelik bunlar yasak olduğu halde gece çalıştırılıyor, haftada 40 saatten de fazla çalıştırılıyorlar. Terkedilmiş çocukların bir kısmı sokaklarda dolaşır; okulu yoktur; yatacak yeri yoktur; çöplükleri karıştırarak beslenir; ve suç işler. Polis bu evi, barkı, ailesi, okulu ve yemeği olmıyan çocukları yakalar ve erişkin suçlularla birlikte hapişlere tıkar. Oysa çocuklar aile, iyi beslenme ev, oyuncak, kitap, okul ve sevgi isterler.

«Belki» diyor bir Brezilyalı çocuk, «Belki, Uluslararası çocuk yılında, dikkatler Brezilyalı çocuklar üzerinde yoğunlaşır, Brezilyalı çocukların sorunları ele alınır ve bizlere daha mutlu bir yaşam ve güneşli bir dünya sağlanır.

ilerici kadınlar derneğinden haberler

İKD'NİN 24. ŞUBESİ AÇILDI

• Trabzon'a bağlı Beşikdüzü bucağında, 16 Ağustosta İKD'nin 24. şubesi açıldı. Yönetim Kuruluna, Yıldız Gözaçan, Yeter Yücesan, Günay Kuhul, İclal Kuhul ve Hatice Korkmaz getirildiler. Arkadaşlarımıza çalışmalarında başarılar dileriz.

BALIKESİR ŞUBESİ

13.8.1978 günü Balıkesir'de İKD ve İGD tarafından Oya Baydar ve Aydın Engin'in katıldığı bir konferans düzenlenmiştir.

Dünyada ve Türkiye'de faşizm, faşizme karşı savaşım ve UDC konusunun ele alındığı konferansa Balıkesirliler büyük ilgi göstermişlerdir.

700 kişinin katıldığı konferans disiplinli ve başarılı bir biçimde sona ermiştir.

FATİH ŞUBESİ

EYLEM BİRLİĞİ

• Gazi Osman Paşa, Eyüp, Bayrampaşa bölgelerinde İKD'nin de katıldığı ilerici devrimci örgütlerir oluşturduğu eylem birliği bölgede yoğunlaşan faşist saldırıları ve baskıları protesto eden bir bildiri yayınlamıştır. Yayınlanan bildiri İKD'li üyelerin de katıldığı büyük gruplar halinde bölgelerde dağıtılmıştır.

• Fatih Şubesine bağlı Eyüp ve Alibeyköy temsilcilikleri 29 Temmuz günü grevde bulunan Maden-İş Sendikasına bağlı, Uzel işyerini ziyaret ettiler. Toplantıda türküler ve marşlar söylendi ve grevci işçilere işçi eşleriyle birlikte yemek pişirildi.

• Yiğit Perfektüp işçilerinin MESS'e karşı vermiş olduğu haklı mücadelelerinde, İKD Fatih Şubesi ve ona bağlı temsilcilikler işçi kardeşlerini yalnız bırakmamıştır. Fatih Şubesi Gaziosmanpaşa ve Bayrampaşa temsilciliği grev yerini ziyaret etmişlerdir. Bu ziyaretlerde slaydlı gösteriler yapılıp, birlikte yemek pişirilmiştir. Türkü ve marşlarla devam eden ziyaret, Perfektüp baştemsilcisi ve Fatih Şubesi Başkanının yaptığı konuşmalarla son bulmuştur.

İZMİT ŞUBESİ

GÖLCÜK TEMSİLCİLİĞİ AÇILDI

• İlerici Kadınlar Derneği Kocaeli Şubesi'nin Gölcük temsilciliği 6 Ağustos Pazar günü Şube Başkanının konuşmasıyla açıldı. Açılışta yapılan gösteride çocuk korosu, çocuklardan şiirler yer aldı. Önümüzdeki dönemde yapılacak çalışmalar üyelerle birlikte tespit edildi, çeşitli imza kampanyaları başlatıldı.

• İKD Kocaeli Şubesi GENEL-İŞ Sendikası'nın İzmit Belediyesi'nde bir ay devam eden grevini sık sık ziyaret etti. Bu ziyaretlere çocuklar ve kadınlar yığınsal olarak katılıp dayanışmalarını dile getirdiler.

KARTAL ŞUBESİ

• Kartal Şubesine bağlı temsilcilik çalışmalarının yapıldığı Sapanbağları bölgesinde, halka büyük zararı dokunan zift fabrikasının yerinin değiştirilmesi için bir kampanya başlatıldı. Dağıtılan bildirinin arkasından açılan imza kampanyası büyük ilgi gördü. Bu fabrika yüzünden yaşamları tehlikeye giren bölge halkı, İKD'nin bu girişimine destek oldu.

İSKENDERUN ŞUBESİ

• İKD İskenderun Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Seher Koyun, haksız yere tutuklanan bir ilerici arkadaşın suçsuzluğunun kanıtlanması için gittiği karakolda hakarete uğramış ve dövülmüştür. 35 yaşında olan ve iki çocuğu bulunan Seher Koyun'un vahşice dövülmesi İKD İskenderun Şubesi tarafından kınanmıştır.

UZUNKÖPRÜ ŞUBESİ

2. KURULUŞ YILINI KUTLADI

• İKD Uzunköprü Şubesi 2 Temmuz Pazar günü Borsa Düğün Salonu'nda kuruluşunun 2. yılını yığınsal olarak kutladı.

Toplantıda marşlar söylendi, folklor gösterileri ve konuşmalar yapıldı.

Yapılan konuşmalarda, kadınların toplumun gelişmesine, demokrasi savaşımına katkıları ve analığın toplumsal bir işlev olduğu vurgulandı. Ülkemizdeki biricik yığınsal kadın örgütü İKD'nin barış savaşımındaki yeri anlatıldı.

Kutlama üye ve konukların kaynaşması ile coşku içinde sona erdi.

kısa haberler

• **Balıkesir Şubesi, emzirme odası açmayan Pamuklu Dokuma Fabrikası işverenini Bölge Çalışma Müdürlüğüne şikâyet etmiştir.**

• **Fatih Şubesine bağlı Bahçelievler ve Güngören bölgelerinde kadınların yaptıkları eğitim çalışmaları sürüyor.**

• **Fatih Şubesine bağlı Safraköy'deki Supsan ve Konfor Yatak'ta süren grevleri bölgedeki kadınlar ziyaret etmişler ve dayanışmalarını göstermişlerdir.**

• **Ankara Çankaya Şubesi, 4 Ağustosta dernek binasına yapılan bombalı saldırıyı bir basın toplantısıyla kınamıştır.**

• **Ankara Çankaya Şubesi'nde Sosyal İşler ve Gelirler Komisyonu ev kadınlarıyla bir «kısır toplantısı» yapmıştır.**

• **Ankara Çankaya Şubesi 1 Ağustos günü İç Anadolu Bölgesinden gelen konuklar için bir üretim toplantısı düzenleyerek çalışmalarından örnekler sunmuştur. Şubeler arasında deney alışverişi de yapılmıştır.**

• **Ankara Çankaya Şubesi'nde 2 Ağustosta Bayındırlık Bakanlığı, Kooperatifler Genel Müdürlüğü ve Maliye Bakanlığı'ndaki üyeler ve konukları bir araya gelerek hazırladıkları kurufasulye ve pilâvı yemişler, daha sonra da «Eğitim Nedir?» konulu kısa bir seminere katılmışlardır.**

• **Uzunköprü'de Belediye Parkı'nda yapılan bir evlenme töreninde faşistlerin geline sarkıntılık etmesi ve halkın da bunu protesto etmesi üzerine çıkan kavgada yaralananlar ve tutuklananlar olmuştur. İKD Uzunköprü Şubesi Atatürk ve Kavak mahallelerindeki evlere geçmiş olsun ziyaretine gitmiş ve olayı kınamıştır. Bölgede yapılan toplantılarda ve dağıtılan bildirilerde faşist saldırılar sergilenmiştir.**

• **Fatih Şubesi'ne bağlı Bayrampaşa'nın Devrim Mahallesinde İKD ve Bayrampaşa Halkevi ortaklaşa bir kahve toplantısı düzenlemişler, «Mahallenin sorunları ve çözümü»nü tartışmışlardır. Bir İKD üyesinin de konuştuğu toplantıda mahallede bir sağlık odasının, kreşin ve Tanzim Satış Mağazasının açılması, park yapılması ve arabaların sokak aralarından hızlı geçmemesi istenmiştir. Toplantı sonunda sağlık odasının açılması için bildiri dağıtılmış ve imza kampanyası açılmıştır. Toplanan imzalar Bayrampaşa Belediyesine götürülecektir.**

5 Ağustos cumartesi günü İKD Edirne Şubesi taşındığı yeni yerde üyelerle bir dostluk toplantısı düzenlemiştir. Toplantıda kısır yenmiş ve çeşitli film gösterileri yapılmıştır.

SAHİBİ: BERİA ONGER, SORUMLU YAZI İŞLERİ MD: BERRIN UYAR. ADRES: BABIÂLİ CAD. TASVİRE HAN KAT 2 NO: 26 CAĞALOĞLU - İSTANBUL. FİYATI: 300 KURUŞ. ABONE FİYATI: 1 YILLIK: 36 TL. 6 AYLIK: 18 TL. YURTDIŞI 75 TL. DİZGİ: MET/ER MATBAASI, FİLM: TAB GRAFİK. BASKI: KARACA OFSET, TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM. SON BASKI TARİHİ: 1.EYLÜL 1978

Bu sayı 25 bin basıldı.

YAZIŞMA ADRESİMİZ
KADINLARIN SESİ GAZETESİ BABIALİ CAD. TASVİRE HAN KAT:2 NO:26 CAĞALOĞLU - İSTANBUL